

Прессъобщение

Минерално-суровинната индустрия на България с 12% ръст в добива за 2015 г.

- Влиянието на ниските борсови цени на металите се компенсира с комплексни мерки от рудодобивните компании и увеличаване на добива.
- Браншът следва световните тенденции за устойчиво развитие и прилага набор от добри практики.
- Българската минно-геоложка камара връчи Годишните награди на компании от бранша.

София, 18 август 2016 г. – Националното честване на Деня на миньора се проведе днес с Тържествено събрание в София Хотел Балкан, в гр. София. Събитието отбеляза и 25-тата годишнина от учредяването на Българската минно-геоложка камара.

„През изминалата година българската минерално-суровинна индустрия продължи своето развитие в посока устойчивост, въпреки тежкото положение от драстичния спад на борсовите цени на металите. У нас отчитаме **ръст в добива на полезни изкопаеми от 12%** (13,54 млн. тона) до 112,54 млн. тона на годишна база. Изчислено на глава от населението се пада по 16 т. на човек. Този факт е показателен, защото е рекорд за последните 10 години.“ – каза в своя доклад по време на Тържественото събрание **проф. д-р Лъчезар Цоцорков**, председател на УС и на БМГК.

„Въпреки глобалната несигурност нашите компании продължават да осъществяват и да развиват своите програми за устойчиво развитие с внедряване на редица проекти за иновации и подобрения на производствените процеси и щадене на околната среда. Браншът инвестира много и влага качествени усилия за подобряване на нивата на безопасност при работа и развива своите програми за грижа към човешкия капитал.“ – каза още **проф. Цоцорков**.

„През 2016 г. се достигат **рекордни равнища на приходи** в държавния бюджет от концесионна дейност“. Това обяви **министърът на енергетиката Теменужка Петкова** на по отбелязването на Деня на миньора. По думите ѝ тази година отчитаме значителен ръст при получените приходи от концесии, като към 30 юли 2016 г. те **надхвърлят 125 млн. лв.** За сравнение за цялата 2015 г. те възлизат на близо 74 млн. лв. Според нея положителните резултати са ясно доказателство, че минерално-суровинната индустрия у нас се развива в правилната посока.

Енергийният министър подчерта основополагащата роля на индустрията за цялостното развитие на страната. По думите ѝ през изминалата 2015 г. добивния бранш, в който заетите са близо 24 000 души, е **създал 27% от добавената стойност за икономиката**. "Ето защо миналата година правителството разработи и прие Национална стратегия за устойчиво развитие на минно-суровинния отрасъл", каза Петкова. Енергийният министър посочи, че със стратегическия документ е дадена

визията за развитието на отрасъла през следващите години, основана на трите стълба – икономическа, социална и екологична отговорност.

Средната заплата в добивната промишленост към края на първото шестмесечие на 2016 г. е с над 50% по-висока от средното възнаграждение за страната. През последните години **тенденцията на ръст на доходите в отрасъла е изключително важна**. Тя се случва благодарение на всички работници и на работодателите, които непрекъснато подобряват условията на труд в предприятията и инвестират в нова техника, за да има по-висока производителност, каза **министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова**.

„Минният бранш допринася значително за индустриалното развитие на България през последните 120 години.“ – каза **Пламен Димитров, президент на Конфедерацията на независимите синдикати в България**. „Наша обща цел – между синдикати и браншовата камара – е да подобряваме условията на труд и да повишаваме безопасността, да работим за увеличаване на доходите и да се стремим Вашата професия да намира признание. Поклон пред всички Вас!“ – сподели в приветствието си още той.

„Днес отбелязваме 25 години от създаването на БМГК. Вие бяхте сред пионерите, които подписаха отраслов колективен трудов договор. Това бе епохално събитие за тогавашния период. Във Ваше лице ние открихме един достоен партньор и опонент, в позитивния смисъл на думата.“ – каза **Димитър Манолов, президент на Конфедерация на труда „Подкрепа“**. „Благодаря на Минно-геоложкия университет и на неговите студенти, които се учат в него. Защото те са бъдещето на Вашия бранш, които, повярвайте ми, е изключително труден.“ – допълни още той.

От името на Българска стопанска камара поздравление отправи и г-н **Камен Колев, заместник-председател** на организацията. „Благодаря за отличното сътрудничество между нашите две организации. Радвам се, че взаимно търсим и намираме подкрепа за разрешаване на проблемите за развитие на българската икономика“ – каза той от трибуната по време на Тържественото събрание.

Обща картина

Състоянието на бранша у нас отчита глобалните тенденции, колебанията на пазарите и спадащите цени на металите на световните борси. Направените през периода с по-благоприятни цени инвестиции в иновации започват да дават своя резултат и да добавят положителен ефект към споменатите от председателя на БМГК мерки. Сред целите на добивните компании е да повишат своята конкурентоспособност като намалят себестойността на произведената продукция.

Сред мерките, предприети от водещите наши рудодобивни компании, включват внедряване на технологии и процеси, водещи до по-ефективно управление и увеличение на добива, оптимизация на разходите както и отлагане на планирани инвестиции и програми за следващ етап.

Европейската перспектива

Координираните усилия между Европейската комисия и Евромин (Европейската асоциация на добивните индустрии) за приоритизиране на значението на добива на местни суровини продължават.

В ход са мерките, които са част от възприетата политика за реиндустриализация на страните от Европейския съюз.

Допълващи и надграждащи са ангажиментите на Европейското партньорство за иновации в добивната индустрия чрез създаване на мрежи и клъстъри от добивни компании, университети и доставчици с цел увеличаване на споделеното знание и ценности, обмяна и прилагане на чужд опит и добри практики, както и повишаване на конкурентоспособността.

Акценти и данни от доклада на БМГК може да откриете в [Приложение 1](#) тук.

Дейност на БМГК през 2015 г.

Безспорен успех за икономиката на България и за минерално-суровинната индустрия е приемането на **Националната стратегия за развитие на минната индустрия** от Министерски съвет през есента на м.г. Това е крайъгълен камък за тласък на развитието и реализация на потенциала на добивната ни индустрия, за повишаване на конкурентоспособността на страната ни и за повишаване на социално-икономическото развитие на регионите с работещ и законен добив.

Решаването на въпроса с **кадрите и образованието** продължава да е приоритет. В гр. Панагюрище от есента на м.г. вече работи пилотен проект за професионално образование базиран на Браншовия модел за подготовка на кадри, предложен от БМГК през 2015 г. Неговата цел е да се компенсира недостига на обучени, мотивирани и перспективни млади специалисти.

Водеща кауза за БМГК продължава да е борбата с **незаконния добив на полезни изкопаеми**. Той засяга основно добива на скално-облицовъчни и инертни материали. Вече е сформирана междуведомствена работна група, която включва всички заинтересовани страни и институции на национално и местно ниво. След проведеното първо засега заседание се очертаха нейните основни задачи. Те включват координация между страните и оформяне на пакет предложения за законодателни промени с цел ликвидиране на незаконния добив. Незаконният добив е част от сивата икономика и носи редица щети за държавата и местните общности като не плащане на данъци, неспазване на трудовото законодателство, в т.ч. мерките за безопасност и екологични щети.

Награди на БМГК

По време на Тържественото събрание, БМГК връчи своите традиционни Годишни награди. За отличията за 2015 г. кандидатстваха 17 компании с общо 33 проекта. Наградите се присъждат съгласно Правилника за символите и наградите на БМГК.

Подробна информация за наградените компании и проекти е налична в [Приложение 2](#) тук.

За събитието

На събитието присъстваха членове на Управителния и Контролния съвети на Българска минно-геоложка камара, г-жа **Теменужка Петкова**, министър на енергетиката, министърът на труда и социалната политика г-жа **Зорница Русинова**, заместник-председателят на Народно събрание на Република България г-н **Явор Хайтов**, Заместник-министърът на енергетиката г-н **Жечо Станков**; Заместник-министърът на околната среда и водите г-н **Бойко Малинов**; Директорът на Дирекция „Икономическа и социална политика“ в Министерски съвет г-жа **Мариета Немска**; Президентът на Конфедерацията на независимите синдикати в България г-н **Пламен Димитров**, Президентът на Конфедерация на труда „Подкрепа“ г-н **Димитър Манолов**, заместник-председателят на Българска стопанска камара г-н **Камен Колев**, **Елза Величкова**, кмет на Община Бобов дол; инж. **Алекси Кесяков**, кмет на Община Челопеч, **Стойно Чачов**, кмет на Община Стрелча, **Огнян Траянов**, председател на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН и други.

Поздравителни адреси изпратиха представители на над 50 институции, сред които президентът на Република България г-н Росен Плевнелиев, председателят на Народното събрание г-жа Цеца Цачева; министър-председателят г-н Бойко Борисов, Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика г-н Томислав Дончев, министърът на регионалното развитие и благоустройството г-жа Лиляна Павлова, директорът на Държавна агенция „Национална сигурност“ г-н Димитър Стефанов, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по горите инж. Тони Кръстев, председателят на УС и на Националната агенция за професионално образование и обучение инж. Емилияна Димитрова, изпълнителният председател на Българска стопанска камара г-н Божидар Данев, от председателят на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България г-н Кирил Домусчиев, от председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев, председателя на Българска федерация на индустриалните и енергийни консуматори г-н Костадин Стаменов.

Поздравления изпратиха десетки кметове на общини и кметства с развита добивна индустрия, както и от редица областни управители.

Организационният комитет на Националното честване на Деня на миньора включва Българска минно-геоложка камара, НТС по минно дело, геология и металургия, Синдикат на миньорските федерации „Подкрепа“, Федерация на независимите синдикати на миньорите към КНСБ.

Спонсори на събитието са „Асарел-Медет“ АД, „Дионисомарбле“ ЕООД, „Елаците-Мед“ АД и „Орика Мед“ АД.

Приложение 1

Годишен доклад за развитието на минерално-суровинната индустрия

Ръст от 12% при добива

Общият добив на полезни изкопаеми у нас през 2015 г. достига **112,54 млн. тона**, което е повишение с 12% (или с 13,54 млн. тона) спрямо предходната година и е **рекорд** в историята на минното дело в България.

Най-голямо относително увеличение за втора поредна година има Добив на индустриални минерали – 24%, докато „шампионът“ от предишните 2 години подотрасъл „Добив на скално-облицовъчни материали“ търпи спад с 11,4%. Вече традиционно се отчита спада при „Добив на течни горива“.

Наблюдава се устойчиво увеличение и при подотраслите „Добив на инертни и строителни материали“ – 17%, „Добив на твърди горива“ – 13% и „Добив на метални полезни изкопаеми“ – 4%. Последните два подотрасъла формират и 2/3 от общия добив.

Тенденции

Наблюдават се трайни тенденции при разпределението на добива на полезни изкопаеми от 2010 до 2015 г. Например, твърдите горива и металните полезни изкопаеми са с относително постоянно увеличение на производството.

До тях се доближава добивът на строителни материали, като относителният му дял вече надминава 25%. Добивът на индустриални минерали е с дял от около 10% от 2010 г. насам, като тазгодишният му ръст от 24% го извежда до 11% относителен дял за периода.

Приходи

През 2015 г. общата стойност на произведената продукция на добивните компании възлиза на **2,41 млрд. лв.**, което е с **1,1% по-малко** в сравнение с 2014 г. С най-висок принос към общата стойност на продукцията на минерално-суровинната индустрия е добивът на метални полезни изкопаеми – 52% (56% през 2014) и добивът на въглища – с 31% (28% през 2014 г.)

Независимо от повишените показатели на добива на метални полезни изкопаеми, **стойността на продукта намалява с около 6%** (при -16% през 2014 г.). Това се обяснява с понижението на всички цени на металите, започнало през 2013 г. и продължаващо и досега.

Човешки ресурси

Броят на заетите в добивната промишленост през 2015 г. е **23 608 души** - с 458 души по-малко спрямо 2013 г. Броят на заетите в основна и спомагателни дейности на бранша е близо 30 000 души.

Факт е повишена производителност на човешкия ресурс в бранша. Това се дължи както на технологичното обновление за последните 15 години, така и на инвестициите в развитието на персонала, в обучения, подобряване на условията на труд и социалната отговорност на компаниите.

За поредна година се отчита високата стойност на производителността на труда в минерално-суровинния отрасъл. Тя е близо **2.5 пъти по висока** от средната за индустриалния сектор – **над 78 000 лв. на един зает**, което е спад спрямо 85 000 лв./зает през 2014 г.

Средната годишна заплата на заетите в отрасъла през 2015 г. е **16 353 лв.** спрямо 15 233 лева през 2014 г. (средно увеличение от 2%). Най-висока заплата взимат работещите в компаниите, добиващи метални полезни изкопаеми и лигнитни въглища.

За периода от 2000 г. средната работна заплата се е увеличила с **348%**. Това показва една устойчивост на доходите и сигурност на заетите в цялата минерално-суровинната индустрия.

Трудов травматизъм

Работата в минерално-суровинната индустрия е свързана със значителни рискове за безопасността и здравето на заетите в нея, въпреки сериозното техническо и технологично обновление в последните години на опасните и трудоемките процеси в индустрията.

Тенденцията при загубените календарни дни следва общата картина по отношение на **трудовете злополуки за отрасъла: намаляване от 2013 г. насам**, когато този показател е най-висок за периода. Положителният факт е, че през 2015 г. отчитаме най-ниските данни за последните пет години.

През 2015 г. се отчита и по-голям брой **смъртни злополуки (6)** в сектора, като причината са инцидентите в рудодобива през годината.

Една от основните цели на БМГК е подобряване на условията на труд в минерално-суровинната индустрия. По предложение и настояване на Камарата, през 2012 г. беше актуализиран **Правилникът по безопасност на труда** при разработване на рудни и нерудни находища по подземен начин. През 2014 г. той беше приет от ОСУТ. **Все още се очаква одобряването** и неговото издаване.

В програмата на БМГК е през 2016 г., е заложено да се актуализират и останалите правилници по трудова безопасност в отрасъла, както и правилникът за минните спасителни служби. Камарата благодари на своите членове Асарел Медет АД и Каолин ЕАД, които осигуриха целевото финансиране на проектите.

Приложение 2

Награди на БМГК за 2015 г.

I. Награда за ПОСТИГНАТИ НАЙ-ВИСОКИ ГОДИШНИ РЕЗУЛТАТИ през 2015 г. по категории:

1. Категория „Големи предприятия“ - „Асарел-Медет“ АД с изпълнителен директор инж. Делчо Николов. **Ръст на произведената продукция (медна руда) +20.34%**
2. Категория „Средни предприятия“ – „Орика Мед България“ АД с изпълнителен директор г-н Александър Гурари. **Увеличение на приходите с +22,92%**
3. Категория „Малки предприятия“ – „Инфрапроект консулт“ ЕООД с управител д-р Розалина Козлева. **Увеличение на приходите с +6,34%**

II. Награда за ИНОВАЦИИ по категории:

1. Категория „Големи предприятия“ – „Минстрой Холдинг“ АД с председател на Съвета на директорите проф. д.т.н. Николай Вълканов със **съвместения проект с МГУ "Св. Иван Рилски"** за иновативен подход за комплексно управление на добива и преработката на оловно-цинкови руди в „Горубсо-Златоград“ АД. Иновацията води до стабилни качествени и повишени количествени показатели.

Произвежданите висококачествени метални концентрати отговарят напълно на изискваните параметри за металургията. Данните за съдържание на вредни примеси в крайните продукти: кварц и олово в цинковия концентрат и цинк в оловния концентрат, показват, че в резултат на иновацията, в „Горубсо Златоград“ се произвеждат висококачествени концентрати. Приложеният иновативен подход осигурява рационално използване на природните ресурси.

2. Категория „Средни предприятия“ – „Минпроект“ ЕАД с изпълнителен директор инж. Хубен Хубенов за проекта за използване на циклично-поточни технологии за извоз на откривка и руда в „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД, с който се повишава ефективността на рудничния транспорт с 18,4% на годишна база, както и подобрява значително екологичното представяне на компанията.
3. Категория „Малки предприятия“ – **Индустриален клъстер Средногорие**, с изпълнителен директор г-н Николай Минков за проектите:
 - Проект „**Средногорие лабораторис**“ за повишаване на потенциала на ИК Средногорие за технологичен трансфер, разпространение на иновации, споделяне на ресурси и разширяване на пазари
 - **Иновативната концепция “Shared value” (Споделени ценности)** – социалната иновация, следващото ниво на корпоративната социална отговорност.

III. Награда за БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА на дружества с нулеви трудови злополуки за 2015 г. по категории:

1. Категория „Големи предприятия“:

- „Асарел-Медет“ АД с изпълнителен директор инж. Делчо Николов;
- „Каолин“ ЕАД с изпълнителни директори г-н Радомир Чолаков и инж. Димитър Ангелов

2. Категория „Средни предприятия“:

- „Асарел-Ремонт“ ООД с управител инж. Иван Игнатов;
- „Минпроект“ ЕАД с изпълнителен директор инж. Хубен Хубенов;
- „Имерис Минералс България“ АД с изпълнителен директор инж. Юлияна Марева
- „Орика Мед България“ АД с изпълнителен директор г-н Александър Гурари

IV. Награда „ГРИЖА ЗА ПРИРОДАТА“ за дружества с нулеви нарушения и санкции във връзка със спазване на екологичните норми през 2015 г.

1. Категория „Големи предприятия“:

- „Асарел Медет“ АД с изпълнителен директор инж. Делчо Николов;
- „Каолин“ ЕАД с изпълнителни директори г-н Радомир Чолаков и инж. Димитър Ангелов

V. Национална награда за СОЦИАЛНО-ОТГОВОРНА КАМПАНИЯ на дружество от минерално-суровинната индустрия през 2015 г.

1. Категория „Големи предприятия“ - „Асарел-Медет“ АД с изпълнителен директор инж. Делчо Николов с проектът „Изграждане на многопрофилен медицински комплекс с високотехнологичен център за лъчелечение "Уни Хоспитал" в гр. Панагюрище“

VI. Награда за ЖУРНАЛИСТ ЗА ОБЕКТИВНО И ПОСЛЕДОВАТЕЛНО ОТРАЗЯВАНЕ НА БРАНША през 2015 г. се присъжда на Иглика Филипова – журналист от в. „Капитал дейли“

VII. Награда за НАЙ-ДОБЪР СТУДЕНТ НА МГУ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ за 2015 г. се присъжда на Янко Василев Иванов, специалност „Приложна геофизика“, Геолого-проучвателен факултет, със среден успех Отличен 5,85, на база на изготвено есе на тема „Защо избрах да работя в сектора Добивната промишленост“.

VIII. Награди за ПРИНОС КЪМ БЪЛГАРСКАТА МИНЕРАЛНО-СУРОВИННАТА ИНДУСТРИЯ за търговски дружества, дългогодишни и активни членове на БМГК, навършили кръгли годишнини от създаването им:

1. „Минпроект“ ЕАД – 60 г. с изпълнителен директор инж. Хубен Хубенов
2. „Диал“ ЕООД – 60 г. с изпълнителен директор инж. Младен Младенов

IX. Персонални награди за ПРИНОС КЪМ БЪЛГАРСКАТА МИНЕРАЛНО-СУРОВИННАТА ИНДУСТРИЯ за ръководители на дружества – дългогодишни активни членове на БМГК, навършили кръгли годишнини:

1. **проф. д-р ВЕНЦИСЛАВ ИВАНОВ** – заместник-председател на Съвета на директорите на „Евротест-Контрол“ ЕАД – 70 г.
2. **инж. ТАНЬО СТАЙКОВСКИ** – управител на „Родопа Експерт“ ЕООД – 70 г.
3. **ТОНЮ ИВАНОВ** – управител на „Мит“ ЕООД – 50 г.

За Деня на миньора

Денят на Св. Иван Рилски – професионален празник на миньорите, геолозите, и работниците от минерално-суровинната индустрия. Преди повече от 100 години, по предложение на пернишките миньори, цар Фердинанд издава указ, с който определя 18 август – Деня на успението на Св. Иван Рилски, за ден за честване на професията на миньора. Празникът е възстановен през 1994 г. с постановление на Министерския съвет.

Свети Иван Рилски не е случайно избран за патрон на миньорите. В житието му е описано, че подслон му дават семейство рудари и го спасяват от разбойници. Този светец притежава характерните черти на професията на миньора: твърдост, воля, състрадание и човеколюбие.

Свети преподобни Иван Рилски е български духовник, най-великият български светец и отшелник, небесен закрилник и покровител на българския народ, патрон и основател на най-големия ставропигиален манастир в България - Рилския, патронът на българските будители, още приживе наричан земен ангел и небесен жител.

Св. Иван Рилски, е роден между 876 и 880 г. в село Скрино, на Запад от София. Той е основател на Рилския манастир (390 - 931). Умира на 18-ти Август 946г., а е канонизиран през 980 г. Днес, след няколкократни местения, мощите му се пазят в Рилския манастир.

Епохата на Св. Иван Рилски е критична за прехода на българската държава към християнството, започнала при цар Борис I, продължила при цар Симеон и западнала при цар Петър. Мощният дух и идеите на Св. Иван Рилски го правят известен далеч извън неговото скромно убежище. Малко преди смъртта си, той написва своето знаменито завещание с послания към неговите последователи. Св. Иван Рилски е сред изтъкнатите личности на средновековната българска държава и сред най-почитаните български светци- покровител на българския народ и патрон на българските миньори и на българските лекари.

За Българска минно-геоложка камара

Българска минно-геоложка камара е учредена на 09.08.1991 г. от 17 търговски дружества. Днес в нея членуват 116 компании, които осигуряват над 90% от промишленото производство в отрасъла и висока представителност в 8 подотрасли: геология, добив на нефт и газ, въгледобив, рудодобив, индустриални минерали, скално-облицовъчни материали, инертни и строителни материали, логистика. Камарата е член на КРИБ, БСК, Евромин, Еврокол и активно участва в Българска мрежа на Глобалния договор на ООН.

Мисия: Да защитава интересите на своите членове в съответствие с принципите на пазарна-та икономика, устойчивото развитие и етичните норми и стремейки се към основната си визия.

Визия: Дългосрочно развитие като национално представителна браншова организация на работодателите в минерално-суровинната индустрия в България със значим принос за подобряване на бизнес условията за развитие на отрасъла и социално-икономическия просперитет на страната.

Девизът на БМГК е: „Силни заедно!“

За контакт:

Даниел Киряков

Експерт „Връзки с обществеността“

Daniel.kiryakov@bmgk-bg.org

М: +359 879889242